

ŞAPKAMIZI ÖNÜMÜZE KOYUP...

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.

Çarşamba, 17 Ağustos 2016 09:30 -

Gerek AKP'nin, gerekse malum Cemaat'in insan kaynakları, büyük oranda toplumun yoksul kesimlerinden oluşuyor. Bu gerçeği, kendi köyüme bakınca da görüyorum. Fetullahçı oldukları ileri sürülerek görevden uzaklaştırılan ve tutuklananların tamamı, yoksul ailelerin çocukları. Onların ana babaları benim gibi yatılı öğretmen okulunda okuma olanağına bile sahip değillerdi. Köyde geçimlerini sağlayamadıkları için başta İstanbul olmak üzere yurdun çeşitli yerlerine, hatta yurt dışına çil yavrusu gibi dağıldılar. Ya köyde kalan diğer yoksullar gibi AKPnin seçmeni oldular ya da ileri sürülenler doğruysa Cemaat'in sözünden çıkmayan birer devlet görevlisi haline geldiler. Oysa, onların da benim ve köyden okuma olanağı bulmuş öteki arkadaşlarım gibi birer sosyalist olması beklenirdi. Emeğin ve emekçinin hakkının peşine birlikte düşmeliydik. Hep düşünmüşümdür: Bu arkadaşlar bizim ne savunduğumuzdan habersiz miydiler? Bizim bütün yoksulların davasını güttüğümüzü anlamamışlar mıydılar? Bizi Türkiye'yi yönetenlerin bir parçası olarak mı görüyorlardı? Yoksa sınıfsal başkaldırının aynı zamanda bir kültür değişimi gerektirdiğini anlayıp buna mı cesaret edemediler. Belki de biz ne istediğimizi onlara anlatamadık...

Onların önüne, rejimin geçmişte bir kenara ittiği toplum kesimlerinin kurtuluş reçetesi sunulamadı. Okuma imkânı buldukları İmam Hatip okullarında, Cemaat yurtlarında ve okullarında aydınlanma yollarının önü kesildi. İşte kendilerine sahip çıkılmıştı! Bunun karşılığını biat ederek ödemeliydiler. Çeşitli yazılarında eğitimde eşitsizlik ve kalitesizliğin sebep olduğu ve olacağı felaketleri ele alan Hürriyet yazarı İsmet Berkan, 13 Ağustos 2016 günlü köşe yazısında, benim yukarıda yanıtını aradığım soruya isabetli bir karşılık veriyor: Geçmiş iktidarlar, sosyal devlet politikası uygulamamıştır. İktisadi nimetlerden ve eğitim hakkından uzak tutulan toplum kesimleri, AKP iktidarının ve Cemaatlerin ağına yakalanmıştır. Çünkü onlar devletin sunmadığı olanakları yoksullara sunmuştur. 70 yıl boyunca ilköğretimi 5 yılda tutan, orta ve yüksek öğretimi de bir çeşit imtiyazlı sınıfların hakkı olarak gören iktidarlar, temsil ettikleri sınıflar için her çeşit özel okulculuğu özendirmiştir. Yurt dışında öğrenim ancak bu sınıfın ayrıcalıkları içindedir. Köyün iktisadi ve kültürel kalkınması için 1940'ta açılan ve hiç değilse bir grup köy çocuğuna okuma imkânı veren Köy Enstitülerinin ise bu okulların solcu yetiştirdiği gerekçesiyle başına gelmeyen kalmadı. Muhafazakâr iktidarların gözde okulları artık İmam Hatipler ve Kur'an kurslarıydı.

Türkiye'de okullar hiç bir zaman toplumcu insan yetiştirmeyi amaçlamadı. Sorgulayıcı insanı da. Biz toplumcular, eğitim sisteminin kaçaklarıydık. Onun vermek istediği değerlerin bir kısmını reddederek sosyalist olduk. Pek çok aydın Türkiye'de eğitim politikasını ikiye indiriyor: Laik eğitim, dinci eğitim. Laikler bile üçüncü eğitim felsefesinin varlığını dinlendirmekten uzak kaldılar. Ezberlerini tekrarlayıp durdular.

Cumhuriyet'in onuncu yılı vesilesiyle yazılıp bugün de heyecanla söylenmekte olan Onuncu Yıl Marşı, on yılda her yaştan 15 milyon genç yaratıldığını, yani toplumun tümünün yeniden biçimlendiğini ileri sürerken, toplumun üzerine sürülmüş bir cilayı dile getiriyordu. Cumhuriyet, 1933'te değil 15 milyon, belki bir milyon insana ancak kendi felsefesini ve yaşam tarzını ulaştırabilmiş bulunuyordu. Bunların bir kısmı da zaten cumhuriyet öncesi Batılılaşma hareketlerinin eseri idi. Başlardaki fes, sarık ve kalpak atılıp yerine şapka konulunca yepyeni bir medeni toplum yaratıldığı sanıldı. 1940'ta bile nüfusun yüzde 80'i köylerde yaşıyordu ve köy çocuklarının dörtte üçü kırık dökük bir eğitimden bile yoksundular. Rakamları Hasan Ali Yücel vermektedir.

Hiç kimse kendisini geçmişteki yöneticilerin yerine koyup beni de saf zannederek "Ne yapalım o zamanki imkânlar o kadardı!" demesin. Bu imkânsızlık tüccarların, sanayicilerin ve yüksek bürokratların çocukları için değildi. Onlar çocuklarını özel okullara ve uzak kentlerdeki devlet

ŞAPKAMIZI ÖNÜMÜZE KOYUP...

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.

Çarşamba, 17 Ağustos 2016 09:30 -

---

okullarına gönderebiliyorlardı. Devlet okulları da bir çeşit onlara özel sayılırdı. Ankara'ya yerleşmek zorunda kalmış zenginler ve bürokratlar, çocuklarını İstanbul'a göndermek yerine Ankara'da okutmak için TED Kolejini açmışlardı. O zamanki imkânlar elbette bu günkünden çok daha sınırlıydı ama sorun imkânlardan yararlanmaktaki “Rabbena hep bana” diyen bencilce adaletsizliktedir. Vapurlarda ve trenlerdeki oturma yerleri bile sınıf sınıftı.

“Önce can, sonra canan” mı diyorsunuz? O “canan” şimdi AKP'nin ve Cemaat'in elindedir! Onları tepe tepe kullanmışlardır ve kullanmaktadırlar. “Yemeyenin malını yiyevermekte”dirler. Şapkamızı önümüze koyup düşünelim: Sorun Cemaatçi kadroların devletten atılmaları ve hapse konulmalarıyla çözümlenemeyecek kadar derindedir. Çözüm ayrıcalıkları ortadan kaldırmak için sınıf mücadelesini yükseltmekten geçiyor. Yoksa şimdi önümüzdeki siyasi tabloya bakarak İmam Hatipçilik ve Cemaatçilik arasında sarkaç gibi gidip gelmekten ve aldanişlarımızı sürdürmekten başka bir şey yapmamış olacağız. (Ayvalık, 15 Ağustos 2016)